

CONV 203/02

WG II 7

NOTE

fra:	sekretariatet
til:	Arbejdsgruppe II
Vedr.:	Kortfattet referat af mødet den 12. juli 2002 under forsæde af kommissær António VITORINO

Arbejdsgruppe II vedrørende Chartret holdt sit andet møde den 12. juli 2002 fra kl. 14.30 til 17.30 under forsæde af kommissær António Vitorino.

I. Arbejdsplan

1. Der er blevet bekræftet følgende datoer for de kommende møder:
 - den 23. juli (hele dagen)
 - den 17. september (hele dagen)
 - den 4. oktober (om eftermiddagen)
 - den 7.-8. oktober (reservedatoer)
 - den 21. oktober som sidste mødedato - i stedet for datoen den 29. oktober, der oprindeligt var planlagt; det vil gøre det muligt at afslutte gruppens arbejde inden konventets plenarmøde i slutningen af oktober med henblik på fremlæggelse af en første traktat-skitse som bebudet af konventets formand Valéry Giscard d'Estaing.

II. Fremgangsmåde ved og følger af en eventuel indarbejdelse af chartret i traktaterne

– Mulige teknikker til indarbejdelse af chartret

2. Formanden indledte en første drøftelse om emnet og understregede, at gruppen måtte vende tilbage til dette afgørende spørgsmål i løbet af sit arbejde. Han fremhævede endvidere:
 - forbindelsen mellem tanken om en grundtraktat og en sådan traktats længde på den ene side og på den anden side de forskellige valgmuligheder med hensyn til indarbejdelsesteknik (se redegørelsen i dok. CONV 116/02); ingen af disse valgmuligheder er a priori uforenelig med tanken om en grundtraktat
 - de forskellige muligheder for kombination af de foreslåede valgmuligheder
 - spørgsmålet om præamblen, som man bør have in mente i denne forbindelse.
3. De fleste af talerne gik ind for, at den samlede tekst til chartrets artikler indsættes i en ny grundtraktat (mulighed f), og understregede navnlig forventningerne hos bl.a. civilsamfundet og ungdomskonventet om, at de grundlæggende rettigheder i Unionen skal fremtræde tydeligt og gennemskueligt, vigtigheden af, at der er et katalog over disse rettigheder i begyndelsen af en grundtraktat eller forfatning, samt chartrets normative karakter, idet teksten hertil er affattet, "som om" den var bestemt til at stå i traktaten.
4. Forskellige andre talere fremførte dog:
 - at ønsket om at holde sig til de allerede eksisterende grundlæggende rettigheder og bevare medlemsstaternes stilling talte for mulighed a) eller b) (da gruppen ikke var indstillet på at ændre chartret), og at man ikke bør undervurdere chartrets betydning som erklæring
 - at det endelige valg mellem de forskellige muligheder skal foretages ved en politisk beslutning, der skal træffes senere, men på grundlag af løsningerne på visse tekniske spørgsmål, der skal behandles i gruppen.

- at der måske fandtes mellemløsninger som f.eks. en protokol (mulighed e)) kombineret med en henvisning til chartret i en artikel i grundtraktaten;
 - at man ved valget af teknik også bør tage hensyn til ønsket om ikke at svække den europæiske menneskerettighedskonventions paneuropæiske karakter.
5. En række talere understregede, at chartrets præambel, der er en væsentlig del af dette, er affattet således, at den foruden de grundlæggende rettigheder omfatter Unionens mere generelle værdier og grundlag. Den vil ifølge disse medlemmer derfor kunne anvendes (eventuelt udbygget med andre elementer) som præambel i en ny grundtraktat.
6. Formanden understregede til sidst, at man ved valget af indarbejdelsesteknik bør tage flere hensyn i betragtning, nemlig på den ene side hensynet til de grundlæggende rettigheders politiske synlighed og betydning og på den anden side hensynet til den juridiske sikkerhed. Han mindede i øvrigt om de to facetter af kompromiset om chartret, og fremhævede, at der dengang havde været bred enighed om, at der var tale om en politisk erklæring, men at teksten havde et juridisk tilsnit, idet den var skrevet, "som om" den skulle indarbejdes i traktaterne.
- Spørgsmålet om artikel 6, stk. 2, i den nuværende EU-traktat (forholdet mellem chartret og den europæiske menneskerettighedskonvention på den ene side og medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner på den anden side)
7. Nogle af gruppens medlemmer gik ind for, at EU-traktatens artikel 6, stk. 2, skal udgå, hvis chartret indarbejdes i traktaterne som en fuldt bindende tekst, idet chartret omfatter rettighederne i den europæiske menneskerettighedskonvention og af Retten i Første Instans allerede betragtes som en fortolkning af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner; det indeholder i hvert fald henvisninger til disse to kilder i sin præambel. Andre medlemmer gik imidlertid ind for, at EU-traktatens artikel 6, stk. 2, bibeholdes, eller at der vedtages en lignende bestemmelse. Disse medlemsstater anførte, at chartret ikke indeholder alle de rettigheder, der er sikret i den europæiske menneskerettighedskonvention og protokollerne hertil, og at en bestemmelse som artikel 6, stk. 2, kunne lette en fortolkning af chartret i lyset af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner. Endvidere ville den åbne systemet for en fremtidig udvikling, idet Domstolen ville få mulighed for at tage hensyn til eventuelle nye forfatningsmæssige elementer i medlemsstaterne.

8. I den forbindelse blev det ligeledes fremført, at de fælles forfatningsmæssige traditioner har været den tredje vigtige inspirationskilde for chartret (foruden rettighederne i den europæiske menneskerettighedskonvention og i EF-traktaten), og at ønsket om at skabe harmoni mellem disse tre kilder taler for, at der enten indsættes en horisontal bestemmelse om de forfatningsmæssige traditioner svarende til bestemmelserne vedrørende de to andre kilder, eller at der i traktatens artikel 6, stk. 2, indføres et element, der tilgodeser dette ønske. Hvis der ikke indføres et sådant element, er der fare for, at indarbejdelsen af chartret vil bevirke, at EF-Domstolen får for stor politisk magt. Andre bemærkede imidlertid, at Domstolen i dag har en bredere skønsmargen inden for rammerne af en ren dommerskabt fastlæggelse af de grundlæggende rettigheder i Fællesskabet. De tilføjede, at det er meget vanskeligt at definere de fælles forfatningsmæssige traditioner, og at Domstolen ifølge sagens natur ikke heraf kan udlede rettigheder svarende til dem, der findes i alle medlemsstaternes forfatninger, endsi­ge overhovedet opstille nogen form for fællesnævner.
9. Nogle medlemmer bemærkede, at man bør vende tilbage til spørgsmålet om EU-traktatens artikel 6, stk. 2, efter gruppens drøftelser om tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention. Formanden bekræftede dette og bemærkede, at han mente, der var mulighed for at bibeholde henvisningerne i artikel 6, stk. 2, men at man under alle omstændigheder bør se på, hvordan de skal formuleres i tilfælde af en beslutning om tiltrædelse af menneskerettighedskonventionen.

– *Chartret og Unionens beføjelser*

Formanden indledte debatten med at præsentere sit arbejdsdokument og anføre, at han ikke kunne se nogen uforenelighed mellem chartret og Unionens begrænsede beføjelser.

10. Samtlige talere fremhævede, som allerede understreget på det foregående konventsmøde, det vigtige princip, at indarbejdelsen af chartret ikke berører kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne, og udtrykte tilfredshed med de væsentlige præciseringer af dette spørgsmål, som formanden havde givet i sit arbejdsdokument (WD 03). Det blev bemærket, at man på det foregående konventsmøde havde ønsket, at der opstilles et fuldstændigt katalog også med det formål at synliggøre alle Unionens fælles værdier, bl.a. på baggrund af dens internationale forbindelser.

11. En række talere fandt det hensigtsmæssigt, at affattelsen i chartrets artikel 51, stk. 2, tilpasses hvis man vælger mulighed f), som foreslået i formandens arbejdsdokument (der præciserer, at chartret ved indarbejdelse i traktaterne ikke ændrer de beføjelser og opgaver, der er fastlagt i *de øvrige* traktatsbestemmelser).
 12. Efter anmodninger fra gruppen lovede formanden, Antonio Vitorino, at forelægge gruppen et arbejdsdokument om mulige tilpasninger af affattelsen af chartrets artikel 51, stk. 2, og artikel 52, stk. 2, samt om overlapninger i chartret.
-